Civillieta Nr. C30680815
Lietvedības Nr.C-3733-16/22

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2016.gada 16.jūnijā

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas tiesnesis R. Silakalns, Abrenes ielā 3, Rīgā, rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

/pers. A/ (turpmāk – Prasītāja) ir cēlusi tiesā maza apmēra prasību pret /pers. B/ (turpmāk – Atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu.

Prasītāja prasības pieteikumā norāda, ka kopdzīvē ar Atbildētāju 2006.gada 23.novembrī ir dzimusi meita, par ko Olaines pilsētas dzimtsarakstu nodaļas dzimšanas reģistrācijas grāmatā izdarīts ieraksts Nr.1. Norāda, ka meita atrodas viņas aprūpē, rūpējas par viņu un nodrošina viņu ar visu nepieciešamo pilnvērtīgai audzināšanai un attīstībai.

Atbildētājs nesniedz meitai uzturlīdzekļus un vispār nekāda veidā nepiedalās meitas audzināšanā. Prasītāja ir mēģinājusi risināt situāciju ārpustiesas kārtībā, veicot pārrunas ar Atbildētāju, bet bez rezultātiem.

Atsaucas uz Civillikuma (turpmāk – CL) 179.pantu un Bērnu tiesību Konvencijas 27.pantu.

Norāda, ka Atbildētājs ir fiziski vesels, strādā un var sniegt līdzekļus savas meitas uzturam, bet Atbildētāja ienākumi un materiālais stāvoklis Prasītājai nav zināms.

Prasītāja ņemot vērā to, ka likums nosaka vecāku tiesības rūpēties par saviem bērniem, kā arī ievērojot to, ka ārpustiesas kārtībā atrisināt situāciju neizdodas, uzskatāms, ka no Atbildētāja ir piedzenami uzturlīdzekli /pers. C/ uzturam un viņam ir jāmaksā katru mēnesi EUR 150, bet ne mazāk par Ministru kabineta noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru.

Vērš tiesas uzmanību tam, ka neprasa pat pusi no nepieciešamas bērna uzturēšanai summas un lūdz tiesu ņemt vērā to, ka /pers. C/ ir celiakija, un tas nozīmē ka ir medicīniskie izdevumi ārstēšanai.

Prasītāja norāda, ka bērna vajadzībām mēnesī ir nepieciešams EUR 430, tas ir pārtika (EUR 200), drēbes (EUR 30), apavi (EUR 30), pilnvērtīgai attīstībai nepieciešamās lietas (repetitors, angļu valoda, deju nodarbības) + brīvdienu pasākumi (EUR 60), vitamīni (EUR 40), ārstnieciskie līdzekļi - EUR 40; higiēnas preces - EUR 30, kopā EUR 430.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz CL 179.pantu un Bērnu tiesību Konvencijas 27.pantu, Prasītāja lūdz tiesu piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus nepilngadīgās /pers. C/ personas kods /personas kods/, uzturēšanai EUR 150 apmērā katru mēnesī, bet ne mazāk par Ministru kabineta noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru. Turklāt lūdz uzturlīdzekļu piedziņu noteikt ar dienu, kad prasības pieteikums pirmoreiz iesniegts tiesā kā arī noteikt, ka uzturlīdzekļu piedzina izpildāma. Norādot, ka uzturlīdzekļi ir ieskaitāmi AS "Swedbank" kontā Nr./numurs/.

2016.gada 29.februārī, saskaņā ar Civilprocesa likuma (turpmāk – CPL) 56.^{2}, 148. un 250.^{21} panta noteikumiem, Atbildētājam tika nosūtīts gan uz viņa deklarēto dzīvesvietu Prasītājas prasības pieteikums, veidlapa paskaidrojumu sniegšanai, nosakot termiņu paskaidrojumu sniegšanai (L.L.21).Atbildētājs tiesas noteiktajā termiņā paskaidrojumus vai iebildumus par celto prasību nav iesniedzi sniedzis.

Ievērojot prasības pieteikumā Prasītājas ietverto lūgumu, ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas tiesneša 2016.gada 9.februāra lēmumu, tika nolemts izskatīt lietu rakstveida procesā 2016.gada 16.jūnijā par ko lietas dalībniekiem, saskaņā ar CPL 250.^{25} panta pirmo daļu, tika paziņots 2016.gada 12.aprīlī (L.L.57;58).

Motīvu daļa

Pārbaudot un novērtējot lietas materiālus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

No lietas materiālos esošās Dzimšanas apliecības /apliecības numurs/ ir redzams, ka /pers. C/, vecāki ir atbildētājs /pers. B/, un prasītāja /pers. A/ (L.L.10).

No lietas materiāliem izriet, ka meita /pers. C/ dzīvo kopā ar māti un atrodas mātes - Prasītājas apgādībā, tāpēc saskaņā ar CL 178.^{1} pantu, uzturlīdzekļi bērna uzturam piedzenami par labu viņai.

Bērnu kopšana un audzināšana ir dabiskas vecāku tiesības, kas ir nesaraujami saistītas ar obligāti pildāmiem pienākumiem, tostarp, atbilstoši CL 179.panta pirmajai daļai, vecākiem ir pienākums samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli bērnu uzturēt.

Savukārt, bērna uzturēšana sevī ietver ēdienu, apģērbu, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu – garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšanu, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam.

Saskaņā ar CL 179.panta otro un piekto daļu, pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem. Minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Tiesa atzīst, ka ir nepieciešams nodrošināt bērnam iespēju saņemt no sava tēva regulāru, materiālu atbalstu, kas vajadzīgs bērna ikdienas aprūpes

realizācijai.

Saskaņā ar prasības pieteikumā norādīto aprēķinu, meitas /pers. C/ izdevumi mēnesī sastāda aptuveni EUR 430, t.i., pārtika EUR 200, drēbes EUR 30, apavi EUR 30, pilnvērtīgai attīstībai nepieciešamās lietas (repetitors, angļu valoda, deju nodarbības), brīvdienu pasākumi EUR 60, vitamīni EUR 40, ārstnieciskie līdzekļi EUR 40, higiēnas preces EUR 30 (L.L.7).

Augstākās tiesas Senāts spriedumā lietā nr. SKC-556 ir norādījis, ka „saskaņā ar Civillikuma 179.panta pirmo daļu vecāku pienākums ir samērā ar viņu mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Jēdziens "bērna uzturēšana" saistīts ar Civillikuma 177.panta ceturtajā daļā noteiktajiem kritērijiem, kas ņemami vērā nosakot uzturlīdzekļu apmēru un samērojams ar abu vecāku mantisko stāvokli."

Minētā norma atbilst arī CPL 93.panta pirmās daļas normai, kas paredz, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība.

Atbildētājs nav apstrīdējis Prasītājas norādīto izdevumu apmēru, kā arī nav cēlis pamatotus iebildumus, līdz ar ko tiesa novērtējot lietā gūtos pierādījumus, atbilstoši CPL 97.pantā noteiktajam, balstoties uz loģikas likumiem un dzīvē gūtiem novērojumiem, secina, ka Prasītājas iesniegtais izdevumu apmērs /pers. C/ ikmēneša uzturam ir samērīgs un atbilstošs nepilnus 10 gadus vecam bērnam.

Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10. panta pirmā daļa noteic, ka bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte.

Līdz ar ko atzīstams, ka bērna intereses ir prioritāras attiecībā pret katra no vecāka vajadzībām un vecāku pienākums, izvērtējot prioritātes, nodrošināt bērna vajadzības atbilstoši savām spējām.

Nosakot uzturlīdzekļu apmēru, tiesa ņem vērā, ka lietā iesniegtais aprēķins atzīstams par atbilstošu bērna vajadzībām.

Ievērojot, ka atbilstoši CL 179.pantam, katra vecāka pienākums nodrošināt bērnus ar uzturlīdzekļiem ne tikai atbilstoši mantiskajam stāvoklim, bet arī atbilstoši savām spējām, un lietā nav gūti pierādījumi, kas norādītu uz objektīviem šķēršļiem atbildētājam strādāt algotu darbu, gūt ienākumus un nodrošināt bērnu ar nepieciešamajiem uzturlīdzekļiem, tiesa atzīst par pamatotu no atbildētāja prasītājas labā piedzīt uzturlīdzekļus EUR 150 apmērā ik mēnesi nepilngadīgās /pers. C/ uzturam.

Saskaņā ar CPL 42.panta pirmo daļu, tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai. Tā kā prasītāja no tiesas izdevumu samaksas šajā lietā ir atbrīvota uz CPL likuma 43.panta pirmās daļas 3.punkta pamata, tiesas izdevumi ir piedzenami valsts ienākumos no atbildētāja.

Atbilstoši minētā likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktam, prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu prasības summa ir maksājumu kopsummā par vienu gadu (150x12=1800) un valsts nodeva no minētās summas, saskaņā ar CPL 34.panta pirmās daļas 1.punktu, sastāda EUR 270,00. Savukārt, saskaņā ar Uzziņu par ar lietas izskatīšanu saistītajiem izdevumiem civillietā, izdevumi par prasības pieteikuma noraksta un tiesas paziņojumu par lietas izskatīšanas datumu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi lietā sastāda EUR 2,78 (L.L. 2).

Atbilstoši CPL 204.[1] pantam, taisot spriedumu par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei - 10 dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās.

Rezultatīva daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 35., 42., 97., 193., 194., 204.[1]., 205.pantiem,tiesa

nosprieda:

Prasību apmierināt pilnā apmērā.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. E/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus meitas /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam EUR 150,00 (viens simts piecdesmit *euro*) apmērā, bet ne mazāk kā 30% apmērā no minimālās mēneša darba algas, ik mēnesi, sākot no 2015.gada 24.novembra līdz bērna pilngadībai, uzturlīdzekļi ieskaitāmi prasītājas AS "Swedbank" norēķinu kontā Nr. /numurs/.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts labā valsts nodevu EUR 270 (divi simti septiņdesmit *euro*) apmērā.

Par labu valstij valsts nodevu iemaksāt: saņēmējs Valsts kase, reģistrācijas numurs 90000050138, konta numurs LV55TREL1060190911200, BIC kods TRELLV22, iesniedzot tiesā dokumentu, kas apliecina valsts nodevas samaksu, sprieduma labprātīgai izpildei noteiktā termiņa laikā.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 2,78 (pieci *euro* un 78 centi) apmērā.

Par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus iemaksāt: saņēmējs Tiesu administrācija, NMR 90001672316, konta Nr.LV51TREL2190458019000, BIC kods TRELLV22, klasifikācijas kods 21499, iesniedzot tiesā dokumentu, kas apliecina ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksu, sprieduma labprātīgai izpildei noteiktā termiņa laikā.

Spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu ir izpildāms nekavējoties.

Noteikt /pers. B/, personas kods /personas kods/, termiņu sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedums ir pārsūdzams apelācijas kārtībā, Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā 20 (divdesmit) dienu laikā apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā, ja pastāv kāds no CPL 440.[2] pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Tiesnesis R.Silakalns